

GSG Guido de Brès: over LOB

In gesprek met Hans Roorda

‘Begin te denken vanuit de visie van de school, en bouw daarop verder’

Toen het Guido de Brès een aantal jaar geleden het intersectorale programma heeft ingevoerd, zag Hans Roorda daar een goed moment in om LOB mee te nemen in de nieuwe visie.

Aanpak

In het derde leerjaar volgen de leerlingen het beroepsgerichte vak in periodes van zes weken. In de zevende week loopt de leerling drie dagen mee met een beroepsbeoefenaar. De leerling regelt zelf een plek om mee te lopen, in overleg met de mentor. De school heeft er vanuit de loopbaancompetentie ‘netwerken’ bewust voor gekozen de leerling zelf een plek te laten regelen. Hans Roorda: “In de eerste twee jaren hadden we daarover nog wel ouders aan de lijn, sinds het derde jaar gaat het heel goed.” De leerling heeft zelf een klein netwerk, maar via de ouders wordt dat al een stuk groter. Op die manier lukt het vrijwel altijd om een meeloopplek te vinden. In leerjaar drie lopen de leerlingen drie keer drie dagen mee, in leerjaar vier gaan ze twee keer vijf dagen op snuffelstage.

Reflectiegesprekken en loopbaan-dossier

Na de drie meeloopdagen komen de leerlingen op dag vier weer op school. Ze hebben dan hun praktijktoets, reflectiegesprek en schrijven hun verslag voor het loopbaandossier. Om ervoor te zorgen dat alle leerlingen op dag vier hun reflectiegesprek kunnen hebben, worden alle mentoren, docenten en stagiaires pedagogiek ingeschakeld. Hans Roorda traint ieder jaar de nieuwe docenten en stagiaires in het voeren van reflectiegesprekken: “Iedereen wordt steeds beter in de gesprekken. Het is zo leuk om af en toe even te praten over wat de leerling nou goed kan en wat hij leuk vindt, het geeft energie.”

Tijdens het reflectiegesprek schrijft de gesprekspartner de essentie van het gesprek op. Daarnaast noteert hij het contract, daarop staan de loopbaanacties die de leerling gaat ondernemen tot zijn volgende gesprek. De leerling krijgt dit blaadje mee en werkt het gesprek uit in een verslagje. Dat verslag uploadt de leerling in de digitale LOB--methode, zodat de mentor later kan zien wat er besproken is en daarop terug kan koppelen. De verslagen hoeven niet groot te zijn, het gaat er vooral om dat de leerling op kan schrijven wat hij over zichzelf heeft ontdekt.

PTA

LOB is in het PTA vastgelegd als diverse handlingsdelen. Het staat omschreven als: activiteiten die helpen voor de toekomst, opleiding en beroep van de leerling. De leerling mag keuzes maken, maar er zit wel een verplichtend karakter aan LOB. In vmbo 3 moet de leerling bijvoorbeeld naar een oriëntatieworkshop of meeloopdag, maar hij mag zelf kiezen waar en wanneer. De mentor controleert dit door te kijken of de leerling een verslag heeft geupload in de digitale methode. Wanneer hij dit niet heeft gedaan, is ook dat interessant om op door te vragen in het volgende reflectiegesprek. In hoeverre vindt de leerling het bijvoorbeeld eng om naar een dag buiten de eigen school te gaan, in hoeverre heeft hij te chaotisch gepland, hoe goed weet hij wat hij wil? Zo kun je maatwerk leveren, samen een oplossing bedenken en daar komt dan weer een contract voor het volgende gesprek uit voort.

Theoretische leerweg

Anders dan de rest van het VMBO, moeten de leerlingen van de theoretische leerweg een sector-werkstukonderzoek doen. Op het Guido de Brès doet iedere leerling dat in het kader van LOB, ze doen het onderzoek over hun favoriete MBO--vervolgopleiding. Dit onderwerp kiezen ze al na de herfstvakantie. Om antwoord te krijgen op vragen als: 'wat houdt de opleiding precies in?' en 'waarom past deze opleiding bij mij?' lopen de leerlingen drie dagen mee bij de betreffende opleiding op het MBO.

Decaan Hans Roorda heeft inmiddels contactpersonen bij een groot aantal opleidingen. Meestal zijn de opleidingen bereid om mee te werken, omdat het maar om één of twee leerlingen tegelijk gaat. Met de contactpersoon spreekt Hans af welke dagen de leerling komt, de drie dagen mogen verdeeld zijn over drie weken. Daardoor lukt het bijna altijd om geschikte data te vinden. Na de meeloopdagen volgt een reflectiegesprek, vervolgens geeft de leerling een presentatie voor TL3 over zijn ervaringen met de opleiding. Een nadeel noemt Hans dat het in de eerste jaren veel tijd kost om de contacten met MBO--opleidingen op te bouwen. Daar staat tegenover dat het een enorm waardevolle ervaring is voor de leerling, waar hij een veel realistischer beeld van de opleiding aan overhoudt en keuze--energie verzamelt om de knoop door te gaan hakken m.b.t. die opleiding.

Dit voorbeeld gaat over de TL--afdeling, maar zou ook toegepast kunnen worden op de basis-- of kaderberoepsgerichte leerweg. Bijvoorbeeld door één van de stages in te wisselen voor soortgelijke meeloopdagen bij een opleiding.

Tip

Zoom tijdens de loopbaangesprekken in op de extremen: wat was heel erg leuk? Waar baalde je enorm van? Hans Roorda: "Hoe meer je iets als heftig ervaart, hoe meer in dat verband over jezelf te leren valt." Meer dan als je een beetje in het midden blijft: wat ging wel goed en wat vond je niet zo leuk.

Tip

Laat de vierdeklas leerlingen een twee--minuten--pitch houden voor een klein groepje leerlingen uit jaar 3. Daarin vertelt de leerling wie hij is, waar hij goed in is, wat de opleiding die hij wil gaan doen inhoudt, en waarom die opleiding bij hem past. Door na te denken over deze vragen en ze te verwoorden, bereidt de leerling zich voor op het intake--gesprek op het MBO. Tegelijkertijd horen de vmbo 3 leerlingen over allerlei nieuwe opleidingen en kunnen zij dus ook weer inspiratie opdoen.